

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Stomatolodzy pomocni w wykrywaniu nowotworów głowy i szyi

Pacjenci niewiele wiedzą o nowotworach głowy i szyi, toteż późno zgłaszają się na leczenie. Lekarze - dentyści mogliby przyczynić się do poprawy sytuacji - mówili specjaliści na konferencji z okazji światowego roku nowotworów głowy i szyi „Stomatologia 2013”.

Jak podkreślił krajowy konsultant ds. chirurgii stomatologicznej prof. Jan Zapała nowotwory głowy i szyi stanowią 12,2 proc. zachorowań na nowotwory złośliwe w Polsce. Jednak większość pytanym laików kojarzy je z rakiem mózgu, który się do tej grupy nie zalicza.

„Nowotwory głowy i szyi obejmują kilka podstawowych lokalizacji, do których należą nos i zatoki oboczne nosa, jama ustna, krtań oraz gardło nosowe, ustne i dolne, gruczoły ślinowe i tarczyca” - tłumaczył konsultant krajowy w dziedzinie otorynolaryngologii prof. Henryk Skarżyński.

Dodał, że aktualnie na świecie notuje się ponad 600 tysięcy nowych zachorowań rocznie. Największy udział - ponad 260 tysięcy - mają raki jamy ustnej. Wyleczalność nowotworów głowy i szyi według Sloan-Kettering Cancer Centre z Nowego Jorku wynosi ok. 50 proc.

Cechą wspólną nowotworów głowy i szyi jest długi, skryty przebieg i niecharakterystyczne wczesne objawy. Zwykle zmiany są niebolesne. Problem nowotworów byłby łatwiejszy do opanowania, gdyby pierwsza komórka rakowa wywoływała ból.

„Nowotwory jamy ustnej obejmują 1,6 proc. wszystkich nowotworów spotykanych w organizmie człowieka. Zapadalność w Polsce jest szacowana na 4,16 na 100 tys. mieszkańców, natomiast śmiertelność wynosi 1,83 na 100 tys. mieszkańców w Polsce. Zapadalność i śmiertelność wzrasta wraz z wiekiem. Aż 85 proc. dotyczy to 5 i 6 dekady życia” - mówił prof. Skarżyński. Jednak coraz częściej chorują osoby młode.

Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego prof. Tomasz Konopka mówił, że nowotworom jamy ustnej i wargi sprzyjają picie i palenie (zarówno tytoniu, jak i marihuany) czy ryzykowne zachowania seksualne(seks oralny z przypadkowymi partnerami). Palenie czy picie zwiększa ryzyko 2-3 krotnie, ale palenie w połączeniu z pićm już 10 razy. Nawet alkoholowe płukanki do ust są podejrzane o wywoływanie raka jamy ustnej - wyjaśnił.

Inne czynniki ryzyka to zła higiena jamy ustnej, zakażenia HPV, HIV, HSV, EBV, czynniki genetyczne i późno rozpoznawane stany przedrakowe. Bardzo narażeni na nowotwory jamy ustnej są homoseksualiści.

Nie wszystkie czynniki ryzyka są dla specjalistów zrozumiałe. Nie potrafią oni wyjaśnić, dlaczego rak wargi u mężczyzn występuje tak samo często na dolnej, jak i na górnej wardze, natomiast u kobiet - 8 razy częściej na dolnej wardze.

Jak wynika z praktyki klinicznej prof. Zapały, na twarzy występuje aż 90 proc. raków skóry. Mimo to

pacjenci zgłaszają się nawet po kilku latach od pojawienia się zmian.

Gabinety stomatologiczne są często niedoceniane, gdy chodzi o badania przesiewowe. „Rola lekarza stomatologa nie sprowadza się tylko do ekstrakcji i wypełnień” – mówił prof. Konopka.

Wiele chorób ogólnoustrojowych ma objawy choroby w jamie ustnej i można je zaobserwować podczas wizyty w gabinecie dentystycznym. Przykładem mogą być zmiany przednowotworowe w rodzaju rogowacenia białego (leukoplakia) czy czerwonego (erytroplakia). Przejście takiej zmiany w nowotwór inwazyjny trwa z reguły wiele miesięcy, podczas których pacjent przynajmniej raz odwiedza stomatologa. Zdaniem prof. Konopki konieczne są ciągłe szkolenia lekarzy dentystów w zakresie profilaktyki onkologicznej.

Prezes Polskiej Grupy Badań Nowotworów Głowy i Szyi prof. Wojciech Golusiński przyznaje, że wyniki leczenia w tej grupie chorych są wysoce niezadowolające i wynoszą około 50 proc. pięcioletnich przeżyć. Omawiając pierwszy „Ogólnopolski Program Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi” naukowiec podkreślił, że w ich przypadku diagnoza i leczenie są bardzo trudne. Ten region organizmu jest dobrze unaczyniony i unerwiony. Obejmuje on pięć narządów zmysłów, charakteryzujących się niezliczoną ilością małych przestrzeni anatomicznych, w których może rozwinąć się nowotwór.

Prof. Golusiński zapewnia, że z nowotworami głowy i szyi można wygrać, a wyniki powinny pojawić się po 8-10 latach systematycznych działań w ramach Programu. W 16 ośrodkach udało się powołać regionalnych koordynatorów programu profilaktyki głowy i szyi, którzy na swoim terenie będą promować program i wysokospecjalistyczne ośrodki jako miejsca gdzie można uzyskać pomoc i leczenie.

Głównym filarem zmian ma być program „1 przez 3”- lekarz powinien się skonsultować ze specjalistą, jeśli u jego pacjenta dłużej niż przez trzy tygodnie utrzymuje się jeden z objawów - bolesne lub utrudnione przełykanie, ból gardła, chrypka, ból języka, niegojące się rany lub białe albo czerwone plamy na błonie śluzowej jamy ustnej, obrzęk lub guz szyi, krwista wydzielina z nosa albo jego jednostronne zatkanie.

Źródło: www.nauka.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosc/19736.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej](#) [Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy